

La Faenza s-a produs ceramică de la începutul existenței sale ca oraș, în sec. al II-lea. Spre deosebire de alte locuri, aici s-a acumulat însă o tradiție care-și va da întreaga măsură spre sfârșitul evului mediu, în așa-numita epocă de aur a ceramicii italiene (după 1475 și până către 1560). Atelierele faentine au preluat tehnica ceramicii cu smalt de cositor, îmbogățind-o și dându-i o nouă expresie. Această marfă a cucerit în scurt timp Europa, fiind numită, după centrul din care provenea, „faianță”. Orașul se mândrește cu acest trecut al său, după cum se mândrește și cu cele 55 de botteghe de ceramică încă în funcțiune.

Dintr-o astfel de realitate s-a născut Muzeul Internațional al Ceramicii, inițiat de Gaetano Ballardini în primele decenii ale secolului nostru. Muzeul și-a îmbogățit continuu colecția, în efortul de a contura, prin exponatele sale, o istorie a ceramicii cât mai apropiată de universal. În același scop s-a constituit și o bibliotecă specializată și s-a înființat un Institut de Stat de Artă a Ceramicii. Distrus în timpul celui de-al II-lea război mondial, Muzeul a fost refăcut de același Ballardini, căruia i-a urmat la direcție, după 1953, Giuseppe Liverani.

Astăzi Muzeul din Faenza deține una dintre cele mai mari colecții de ceramică din lume, cuprinzând produse din toate epocile istorice și din aproape toate regiunile lumii. Acestea

sunt organizate în două secții, antică și modernă, prima fiind, desigur, cea mai amplă.

Încă din primele vitrine ale expoziției sunt prezentate pe larg procesele tehnologice necesare pentru obținerea vasului de ceramică: bulgărul de lut capătă forma dorită de meșter, își modifică culoarea și aspectul exterior de la o etapă la alta a prelucrării (angobare, sgrafitare, smălțuire, pictare) și de la o ardere la alta; texte concise însoțesc aceste exponate, adâncind și detaliind informația pe care ne-o oferă obiectul.

Colecția în sine este ordonată după criterii istorico-geografice, dar și artistice și tehnice; nu sunt uitate aspectele utilitare sau cele care evidențiază rolul tradițiilor, moștenirile de la o generație la alta. Sunt expuse astfel produse ceramice din preistorie și până în epoca modernă, de la vasul rudimentar, lucrat cu mâna, din pastă de calitate inferioară, prost tasată și prost arsă, la cele mai fine porțelanuri. Regăsim, în secțiuni omogene, lumi care altfel sunt mai greu sau imposibil de cunoscut în mod direct: ceramica Extremului Orient, a Orientului Mijlociu, ceramică precolumbiană și nord-africană. Toate țările continentului european sunt, la rândul lor, reprezentate în expoziție printr-un număr mai mare sau mai mic de piese.

Locul central îl ocupă producția italiană și în cadrul acesteia, firește, cea de Faenza, din epoca de glorie a

centrului. Sunt expuse piese reprezentative pentru principalele stiluri: *arhaic* (așa-numit „cafea cu lapte” sec. XIII–XV), *sever* (sec. XV–XVI). Alături de acestea regăsim marile ateliere medievale, capete de serie pentru ceramica întregului continent uneori, dintre care amintim pe cel al lui Lucca della Robbia, deschis la Florența în 1492, sau pe cel din Urbino, care în secolul al XVI-lea producea adevărate opere de artă. Sunt de asemenea ilustrate centrele de la Viterbo (sec. XV) și Trento (sec. XVI–XVIII), Venezia și Milano; nu lipsesc nici porțelanuri de Capodimonte, Doccia, Florența.

Atât perioada ceramicii cu smalt de cositor cât și aceea a porțelanului sunt reprezentate și prin produse ale altor mari ateliere europene, cum ar fi Valencia sau Delft și Meissen.

În sfârșit, secția modernă cuprinde, între altele, ceramică creată de Picasso, Matisse sau Chagall.

Imens ca desfășurare în spațiu, extrem de concentrat ca informație și totodată atât de divers, Muzeul Ceramicii din Faenza solicită vizitatorului său timp și, mai ales, răbdare. Strădania este însă răsplătită de la o sală la alta, cu tot mai mare generozitate!

Daniela Marcu